

Text > Toni SALA (Sant Feliu de Guíxols, 1969) ha publicat una quinzena de llibres, el primer dels quals es titula *Entomologia*. Ha fet de professor i continua treballant-hi. Li agrada molt l'Ardenya.

Com vaig començar a escriure i per què

Suposo que vaig començar a escriure per expulsar creativitat, i suposo que la creativitat, tan agradable, principalment és insatisfacció.

La moralitat és una bèstia viva i l'home vol capturar-la i fixar-la perquè, fixant-la, es fixa a si mateix. Per això escriu i llegeix literatura. Fa una gàbia de llibres per contenir l'animal, i ja sap que l'animal s'escapà, i aquest joc pot arribar a ser desesperant. Però mentre escrius o llegeixes tens la impressió de canalitzar el que sigui que som, de concretar-ho per un moment. Per això l'escriptura és una qüestió física i són tan importants la musculatura i els dits, la tinta de la impressora, la lletra, les tecles, la mina del llapis i el paper. Escriure és no escriure. És eliminar la consciència congelant-la. Escriure és enganyar-se. Llegir és enganyar-se. La consciència de l'engany ens fa humans. Necessitem un notari imparcial que no hi és. Tenim consciència de culpabilitat. De ser a un lloc on no hauríem de ser. D'aquí ve la sensació de borratxera quan llegim o escrivim.

Escriure és un autoengany cada vegada més conscient. No sé si un autoengany del tot conscient continuaria sent autoengany. En quin moment la consciència acaba amb un autoengany i el substitueix per un altre?

En quin grau l'autoengany fa ús de la consciència? En aquesta frontera es mou la literatura.

A veure si al final escriure no serà una vicaria del suïcidi. D'ençà que vaig començar fins avui, he esmolat l'eina en termes de consciència i de bondat. Avui puc escriure que vaig començar a escriure per desesperació, no pas per trobar-hi una fugida, ni tan sols per acarar-m'hi (encara que l'escriptura pugui servir per això), sinó com una camisa de força per contenir el suïcida, no per substituir-lo, només per salvar els moments crítics, que mai són, per cert, els moments en què s'escriu.

A partir d'aquí he anat banyant-m'hi, intentant entendre els fracassos dels altres més que no pas els meus. I he vist que de literatura només pot parlar-se'n en termes de moral, l'animal viu que deia abans, i que la moral és qüestió de valentia, i he acabat per considerar que els mals escriptors són covards que busquen escapar de si mateixos traint-se i intentant no ser conscients de la seva fugida, de la caducitat de l'autoengany. Un mal escriptor és mala cosa, m'estimo més pensar que no existeix. El mal escriptor no existeix.

I bé, si s'aguanta l'escrit i existeixo, aquest és l'origen i actualitat dels meus moviments pel laberint literari, el que m'hi ha semblat entendre, fins ara, i que duri.

Il·lustració > LAURA REIXACH, il·lustradora i pintora. Li agrada el tacte del llapis, sentir el cruixit del paper i veure com amb els colors tot s'omple de vida i allò que neix en la imaginació pren cos. Ha il·lustrat uns quants llibres i ha fet unes quantes exposicions. I, de tant en tant, també l'estira l'escriptura.